

**INVENTARISATIE
JEUGDKETEN
IN REGIO DE VALLEI**

COLOFON

© St. INTRAVAL

Postadres:
Postbus 1781
9701 BT Groningen
E-mail *info@intraval.nl*

www.intraval.nl

Kantoor Groningen:
St. Jansstraat 2C
Telefoon 050 - 313 40 52
Fax 050 - 312 75 26

Kantoor Rotterdam:
Goudsesingel 184
Telefoon 010 - 425 92 12
Fax 010 - 476 83 76

Januari 2009

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Tekst:	S. Biesma, A. Beelen, M. Haaijer, A. Kruize
Opmaak:	M. Boendermaker
Opdrachtgever:	projectgroep regionaal alcoholbeleid regio De Vallei
Druk:	Repro GMW
ISBN:	978 90 8874 056 5

INVENTARISATIE JEUGDKETEN IN REGIO DE VALLEI

Samenvatting

Auteurs: S. Biesma, A. Beelen, M. Haaijer, A. Kruize, 2009, St. INTRAVAl, Groningen.

In opdracht van de regio De Vallei is een startnotitie geschreven ter voorbereiding van een besluit om een integraal alcoholbeleidsplan voor de periode 2008-2011 op te stellen. Bij dit plan zijn de zogenoemde Valleigemeenten (gemeenten Barneveld, Ede, Nijkerk, Scherpenzeel en Wageningen), Woudenberg en Renswoude betrokken. Om tot een goed onderbouwd beleidsplan te komen wordt onder andere voorgesteld een onderzoek naar hokken en keten, ook wel jeugdketen genoemd, in de regio uit te voeren. In Barneveld is reeds een beleidsnota ten aanzien van hokken en keten aanwezig, waarvoor ook een onderzoek naar de lokale jeugdketen heeft plaatsgevonden. Het onderzoek heeft uitgewezen dat er in 2006 ongeveer 40 keten in Barneveld zouden moeten zijn. In Ede zijn de aanwezige jeugdketen onlangs in kaart gebracht. Het aantal ligt hier op ongeveer 15. De projectgroep heeft onderzoeks- en adviesbureau INTRAVAl eind 2008 de opdracht gegeven de aard en omvang van de jeugdketen in de regio te onderzoeken. De gemeenten Barneveld en Ede zijn buiten beschouwing gelaten aangezien voor deze gemeenten geldt dat een dergelijk onderzoek al is gedaan. Het onderzoek naar jeugdketen in de andere gemeenten wordt in dit rapport gepresenteerd

Onderzoeksopzet en uitvoering

Om de aard en omvang van de jeugdketen in de gemeenten Nijkerk, Renswoude, Scherpenzeel, Wageningen en Woudenberg vast te stellen, zijn gesprekken gevoerd met betrokkenen. Daarnaast zijn de keten zelf opgezocht. Getracht is ter plaatse gesprekken met bezoekers en/of beheerders van de keten te voeren.

De korte beschikbare onderzoeksduur en de periode van het jaar waarin de dataverzameling van het onderzoek heeft plaatsgevonden (oktober en november 2008), hebben er toe geleid dat de informatie over de keten in de regio De Vallei voornamelijk is verzameld via gesprekken met medewerkers van de gemeenten, de politie en het jeugd- en jongerenwerk. Vervolgens heeft er veldwerk plaatsgevonden in de vijf onderzoeksgemeenten, Nijkerk, Renswoude, Scherpenzeel, Wageningen en Woudenberg. Tijdens het veldwerk zijn de door de geïnterviewde medewerkers genoemde plekken bezocht. Tevens is het internet geraadpleegd voor mogelijke adressen van keten, welke vervolgens zijn opgezocht. Ter plekke hebben, voor zover mogelijk, gesprekken plaatsgevonden met beheerders en/of bezoekers van de keten. Daarnaast zijn enkele uitgaansgelegenheden in het onderzoeksgebied bezocht, zodat bij de daar aanwezige jongeren aanvullende informatie over de al dan niet aanwezige keten in de buurt kon worden verkregen.

Aantallen

In totaal zijn in het onderzoeksgebied zeven keten aangetroffen die tijdens de onderzoeksperiode door jongeren worden bezocht. Daarnaast is van tien keten duidelijk geworden dat zij wel hebben bestaan, maar sinds kortere of langere tijd niet meer in gebruik zijn. Verder is van vijf keten niet met zekerheid te zeggen of zij nog in gebruik zijn, aangezien zij niet zijn aangetroffen door de onderzoekers, terwijl er wel signalen zijn dat het om actieve keten gaat. Ten slotte is van eveneens vijf keten niet bekend of zij wel of niet (meer) actief zijn. Over deze laatste vijf zijn geen concrete aanwijzingen aangetroffen. Al met al kan met enige voorzichtigheid worden geconstateerd dat zich in de vijf onderzochte gemeenten minimaal zeven en maximaal 17 actieve keten bevinden.

De redenen voor de grote variatie zijn divers. Keten zijn over het algemeen geen lang leven beschoren. Soms na enkele maanden, maar meestal na enkele jaren zijn de bezoekers de keet ontgroeid. Ook na een verhuizing van de bewoners van een boerderij of huis waar een keet op het erf is gevestigd, verdwijnt de keet doorgaans. Informatie over het verdwijnen van keten is niet altijd per omgaande beschikbaar voor medewerkers van gemeenten, politie of jeugd- en jongerenwerk. Daarnaast zijn via internet een aantal keten aangetroffen die zich in het onderzoeksgebied zouden kunnen bevinden. Op het internet zijn echter meestal geen exacte adressen weergegeven, zodat het daadwerkelijk opsporen van deze keten lastig is. Bovendien blijven sommige vriendengroepen wel via het internet met elkaar communiceren, terwijl de keet die zij samen bezochten inmiddels niet meer bestaat. Verder zijn over sommige keten wel aanwijzingen verkregen, maar werd de zoektocht bemoeilijkt door de duisternis of het feit dat er op dat moment geen bewoners of bezoekers aanwezig waren.

Bezoekers

De bezoekers van de jeugdketen zijn vriendengroepen in dezelfde leeftijd. De leeftijd varieert van rond de 17 jaar tot rond de 30 jaar. Het betreft vaker jongens dan meisjes. De bezoekers van de keten maken meestal op weekendavonden gebruik van de keet. De keet heeft meestal de vorm van een (sta)caravan op het erf van een boerderij, huis of bedrijf. Gemiddeld zijn er zo'n 15 bezoekers per keet. Veelal gaan zij na het keetbezoek uit in kroegen of discotheken in de omgeving. De keetbezoekers ontgroeien over het algemeen hun keet nadat zij zelfstandig zijn gaan wonen.

Hoewel in de keten alcohol wordt gebruikt, kan niet zonder meer worden geconstateerd dat dit alcoholgebruik altijd buitensporig is of tot veel overlast voor de omgeving leidt. Hierover zijn tijdens het onderzoek geen signalen verkregen. Het alcoholgebruik tijdens feesten en tijdens het uitgaan lijkt hoger te liggen, terwijl overlast met name rond hangplekken lijkt te worden ervaren.

Ten slotte

Hoewel er niet met zekerheid een uitspraak kan worden gedaan over het huidige aantal aanwezige keten in de regio De Vallei, zal het werkelijke aantal niet veel hoger of lager liggen dan door ons is aangetroffen. Het betreft een landelijk gebied waar bewoners en professionele betrokkenen vaak goed op de hoogte zijn van het reilen en zeilen in hun omgeving. Het lijkt dan ook niet waarschijnlijk dat de personen waarmee is gesproken grote aantallen keten over het hoofd hebben gezien. Daarnaast zijn de onderzoekers, ondanks de beperkingen qua onderzoeksduur en -periode, meerdere malen urenlang in het onderzoeksgebied aanwezig geweest. Zij hebben de omgeving uitgebreid doorzocht, diverse voorbijgangers aangesproken, evenals bewoners en burens van vermeende keetlocaties en jongeren in uitgaansgelegenheden. Op een enkele uitzondering daargelaten, hebben deze personen niet de indruk gewekt informatie achter te houden. Wel zou er, wanneer het onderzoek in de zomermaanden plaats had gevonden, meer informatie van bezoekers zelf zijn verkregen.

Al met al lijkt het aantal jeugdketen in deze vijf gemeenten van de regio De Vallei (aanzienlijk) kleiner te zijn dan in de twee overige gemeenten (Barneveld en Ede). Ook in grote delen van Friesland, in de Betuwe en in Brabant, gebieden waar eveneens onderzoek naar jeugdketen heeft plaatsgevonden, zijn relatief meer keten aanwezig. Met welke factoren dit precies te maken heeft kan op basis van onderliggend onderzoek niet worden vastgesteld.